

інститут Міністерства економіки України. Формування ринкових відносин в Україні. Вип. №9. – Київ, 2009.

9. Соціально-економічні інституції економічної системи України: монографія / За заг. ред. проф. К.С. Солонінка. – Житомир: ЖДТУ, 2011. – 232 с.

10. Ткач А.А. Інституціональна економіка. Нова інституціональна економічна теорія. Навч. пос. / А.А. Ткач. – К.: ЦУЛ, 2007. – 304 с.

11. Фуруботн З.Г., Рихтер Р. Институты и экономическая теория: Достижения новой институциональной экономической теории /

Пер. с англ. под ред. В.С. Катькало, Н.П. Дроздовой. – СПб.: Издат. дом Санкт-Петербур. Гос. ун-та, 2009. – 395 с.

12. Хейне Пол, Боуттке Питер Дж., Причитко Дэвид Л. Экономический образ мышления / Т.А. Гуреш (пер. с англ. и ред.). – 10-е изд. – К.: Издательский дом «Вильямс», 2009. – 530 с.

13. Эггертссон Т. Экономическое поведение и институты / Т. Эггертссон Пер. с англ. – М.: Дело, 2011. – 359 с.

УДК 336.71

В.І. РУДЕВСЬКА,

к.е.н., доцент кафедри банківської справи, Університет банківської справи

Напрями реалізації грошово-кредитної політики НБУ в Україні

У статті розглянуто проблемні питання формування грошово-кредитної політики НБУ та вдосконалення інструментів її реалізації в кризових умовах. Визначено сутність та типи грошово-кредитної політики. Надано характеристику грошово-кредитній політиці регулятора за період 2011–2015 років. Виявлено макроекономічні фактори, які чинили вплив на грошово-кредитну політику НБУ. Актуалізовано необхідність врахування об'єктивних чинників у процесі застосування інструментів грошово-кредитної політики. Запропоновано напрями реалізації грошово-кредитної політики НБУ на основі таргетування інфляції. Сформульовано основні завдання грошово-кредитної політики держави.

Ключові слова: грошово-кредитна політика, регулятор, криза, таргетування, інфляція, валютний курс, макроекономіка.

В.И. РУДЕВСКАЯ,

к.э.н., доцент кафедры банковского дела, Университет банковского дела

Направления реализации денежно-кредитной политики НБУ в Украине

В статье рассмотрены проблемные вопросы формирования денежно-кредитной политики НБУ и совершенствования инструментов ее реализации в кризисных условиях. Определены суть и типы денежно-кредитной политики. Охарактеризована денежно-кредитная политика регулятора за 2011–2015 годы. Выявлены макроэкономические факторы, оказывавшие влияние на денежно-кредитную политику НБУ. Актуализирована необходимость учета объективных факторов в процессе применения инструментов денежно-кредитной политики. Предложены направления реализации денежно-кредитной политики НБУ на основе таргетирования инфляции. Сформулированы основные задачи денежно-кредитной политики государства.

Ключевые слова: денежно-кредитная политика, регулятор, кризис, таргетирование, инфляция, валютный курс, макроэкономика.

V. RUDEVSKA,

candidate of economics sciences (PhD), associate professor, Department of Banking University of Banking

Directions for implementation of NBU monetary policy

The monetary policy of the NBU and improvement for its implementation in crisis period of time are in the focus of this article. The essence and types of monetary policy are analyzed. The characteristics of monetary policy regulator for the period 2011–2015 are provided. Macro-economic factors are discovered impacting on the monetary policy of the NBU. The objective factors have to be considered in the application of instruments of money and credit policies. Directions for implementation of NBU monetary policy based on inflation targeting are proposed. Basic objectives of monetary policy are settled.

Keywords: monetary policy, regulator, crisis, targeting, inflation, currency rate, macro-economy.

Постановка проблеми. Розвиток економічних відносин на сучасному етапі характеризується посиленням значення фінансової складової економічних процесів у забезпеченні стійкого та ефективного функціонування соціально-економічних систем. Фінансові ринки та банківські системи знаходяться в процесі постійного ускладнення структури та перманентного виникнення фінансових та банківських криз. Регулювання рівноваги грошово-кредитного ринку спонукає до подальших досліджень методичних засад формування зваженої грошово-кредитної політики.

За роки становлення ринкової системи в Україні було сформовано основні складові інституційного забезпечення грошово-кредитної політики і запроваджено сучасні ін-

струменти регулювання грошово-кредитної політики, проте застосування Національним банком ринкових методів і інструментарію грошово-кредитної політики характеризується досить низькою ефективністю. Як наслідок, виникають проблеми та суперечності проведення ефективної грошово-кредитної політики в Україні. Монетарна політика продовжує залишатися закритою і недостатньо зрозумілою, що не сприяє формуванню належної довіри до монетарної влади з боку суб'єктів господарювання й населення. Не вистачає дієвих механізмів державного контролю і звітності за результати її проведення. Стрибокподібні зміни валютного курсу, значні інфляційні очікування, високі процентні ставки багаті в чому є наслідком низької ефективності функціонування

системи державного управління грошово-кредитною політикою та обумовлюють актуальність дослідження. В ситуації, що склалася, виникла гостра необхідність у розробці нових теоретичних та методологічних підходів до реалізації монетарної політики в сучасних умовах.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Пошукам напрямів вирішення проблемних питань щодо здійснення грошово-кредитної політики присвятили свої наукові праці вітчизняні вчені Б. Адамик, В. Стельмах, А. Мороз, М. Єрмошенко, І. Лютий, В. Міщенко, О. Орлюк та інші. Більшість сучасних економістів розглядають грошово-кредитну політику як найбільш прийнятний для демократичного суспільства інструмент державного регулювання національної економіки, який не призводить до надмірного диктату уряду і зменшення господарської самостійності окремих індивідуумів.

У своїх працях Б.П. Адамик [1, с. 39] та В.С. Стельмах [2, с. 58] визначають, що грошово-кредитній політиці властиві комплексність, варіативність регулятивних заходів і спрямованість їх на досягнення певних, заздалегідь визначених суспільних цілей; ці заходи реалізуються центральним банком через механізм грошового ринку. При такому підході грошово-кредитна політика має внутрішню єдину інституційну основу: грошовий ринок та банківську систему. Таким чином, до грошово-кредитної політики слід відносити всі заходи, методи, інструменти, дії регулятивного характеру, що здійснюються безпосередньо центральним банком чи за його участю та реалізуються через грошовий ринок у всіх його різновидах.

На думку професора І.О. Лютого, грошово-кредитна політика – це державне регулювання сфери грошового обігу та кредитних відносин. В іншій праці автор дає дещо ширше визначення: грошово-кредитна політика – це сукупність економічних та адміністративних заходів держави і Національного банку, спрямованих на використання економічних інструментів грошово-кредитного механізму для здійснення впливу на суб'єктів грошово-кредитного ринку з метою стабілізації національної грошової одиниці, регулювання пропозиції грошової маси, ліквідності та кредитоспроможності банківських інститутів для забезпечення необхідного економічного зростання, зайнятості й стримування інфляційних процесів [4, с. 20].

О.П. Орлюк визначає грошово-кредитну політику як «визначену сукупність заходів у сфері грошового обігу та кредиту, що спрямовані на забезпечення стабільності національної валюти, стримування інфляційних процесів в економіці країни, регулювання економічного зростання, забезпечення зайнятості населення та вирівнювання платіжного балансу країни» [5, с. 453].

Питанням грошово-кредитної політики присвятили свої дослідження такі зарубіжні вчені, як Д. Тейлор, І. Фішер, М. Фрідмен, Д. Хікс, Ф. Мишкін та ін.

Американський економіст Ф. Мишкін обґрунтовує вузьке поняття грошово-кредитної політики, зводячи її суть до управління пропозицією грошей і процентними ставками. Однак обмеження механізму грошово-кредитної політики лише впливом на пропозицію грошей і процентні ставки призводить до зменшення результативних можливостей центрального банку на стан грошово-кредитної сфери [6].

Результати вищезазначених досліджень досить важливі, однак низка проблемних питань залишилася поза увагою вчених, а саме: недостатньо уваги приділяється механізму

формування грошово-кредитної політики в системі економічної безпеки держави. Це зумовлює потребу в подальших дослідженнях у цьому напрямі.

Метою статті є визначення особливостей формування грошово-кредитної політики НБУ та напрямів її реалізації на сучасному етапі.

Виклад основного матеріалу. Глобальна фінансово-економічна криза проявила визначальну роль монетарної політики в стабілізації макроекономічної ситуації, забезпеченні достатнього рівня ліквідності, стійкості фінансової системи. Вона також довела неефективність ряду методів та інструментів грошово-кредитної політики та потребу в реформуванні даної політики. Розглядаючи досвід реалізації грошово-кредитної політики в розвинутих країнах з ринковою економікою, варто звернути увагу на інтегрований операційністський підхід до розробки монетарної політики, який базується на синтезі елементів різних концепцій. У результаті грошово-кредитна політика реалізується із врахуванням динаміки процентної ставки, прямого впливу грошових агрегатів на цінову динаміку, значення раціональних очікувань економічних агентів.

У сучасних умовах трансформації монетарної політики розвиток кризових явищ у грошовій сфері обумовлює розширення функцій центрального банку, зокрема виконання ним функції основного ринкового регулятора, використання нових інструментів кредитування банківського сектора з метою розширення грошової ліквідності.

Грошово-кредитна політика останнім часом є достатньо гнучкою. Національний банк оперативно реагує на зміни ситуації на грошово-кредитному ринку і відповідним чином корегує тактику своїх дій відносно регулювання грошової маси в обігу. Беручи до уваги невизначеність можливого впливу на економіку низки внутрішніх і зовнішніх економічних та політичних чинників, намагаючись нівелювати підвищення рівня інфляції з боку попиту на гроші, НБУ проводить обережнішу грошово-кредитну політику, яка відповідно до ситуації має або рестрикційний, або експансійний характер.

Основні проблеми, пов'язані з реалізацією грошово-кредитної політики, полягають у наступному: структура грошової маси в Україні вказує на низький рівень монетизації економіки, високу питому вагу готівки, низький обсяг власної частки вищого грошового агрегату М3; умови кредитування є не досить сприятливими для розвитку підприємництва в країні та здійснення розширеного відтворення; ринок державних цінних паперів розвинений на низькому рівні; вексельний обіг не набув в Україні значного поширення, а тому така складова політики рефінансування, як обліковий кредит, що передбачає переоблік комерційних векселів, не є поширеним і на сьогодні не має великого значення.

Реалізація цих проблем допоможе конкретизувати тактичні цілі грошово-кредитної політики, зробити їх зрозумілими й спрямованішими, створить умови для досягнення стратегічної мети ринкових перетворень і макроекономічної стабілізації в цілому.

Особливості реалізації грошово-кредитної політики безпосередньо зумовлювалися неоднорідністю макроекономічної динаміки. Так, більшу частину 2011 року в умовах існування суттєвих ризиків для цінової стабільності грошово-кредитна політика була досить помірною. Натомість у

2012 році із закріпленням позитивних тенденцій у динаміці споживчих цін грошово-кредитна політика набула стимулюючої спрямованості. У цей період для неї характерним було постійне вжиття заходів, спрямованих на сприяння економічному зростанню через створення умов для активізації кредитної діяльності банків.

Економіка України в 2013 році функціонувала в умовах несприятливої зовнішньоекономічної кон'юнктури. Значний вплив на її розвиток чинила низька економічна активність у країнах – основних торговельних партнерах України. Водночас внутрішній споживчий попит залишався на достатньо високому рівні і протягом року виступав основним фактором підтримки ділової активності в країні.

У 2014 році умови проведення грошово-кредитної політики надзвичайно ускладнилися: рецесивні тенденції 2012–2013 років були посилені різким погіршенням соціально-політичної ситуації, анексією Криму та подальшим загостренням ситуації на сході країни, а останнім часом і зовнішньою агресією, що значно ускладнило або зробило неможливим ведення економічної діяльності на частині території країни. Обмежені фінансові ресурси державного та приватного секторів зумовлювали звуження внутрішнього попиту, а несприятлива зовнішня кон'юнктура, зокрема дискримінаційні торгові дії з боку Росії – зовнішнього.

Основними тенденціями 2014 року були руйнування інфраструктури та зупинка виробництва внаслідок продовження військових дій на сході України; подальше зниження купівельної спроможності населення, що негативно впливало на внутрішній споживчий попит; ускладнені торговельні відносини з Російською Федерацією та скорочення капітальних видатків бюджету та погіршення фінансових результатів підприємств.

У 2014 році Україна відмовилася від багаторічної дефакто прив'язки курсу гривні до долара США. Відбувся болісний перехід від штучно стабільного до гнучкого обмінного курсу гривні, який визначається фундаментальними чинниками ринку: попитом та пропозицією.

Тенденції у реальному секторі економіки в 2014 році погіршилися через конфлікт на сході України. Реальний ВВП у 2014 році знизився на 6,8%, в першому півріччі основною причиною зниження реального ВВП стало скорочення внутрішнього попиту, зумовленого жорсткішою макроекономічною політикою. У другому півріччі 2014 року визначальним фактором зниження його обсягу стало загострення конфлікту у Донецькій і Луганській областях (частка яких у ВВП становить близько 16%), що погіршує динаміку майже всіх секторів економіки [6].

Так, скорочення промислового виробництва в 2014 році становило 10,1%. Подібне зменшення було зафіксоване впродовж 2014 року і в інших секторах: гуртовій торгівлі (–8,5%), транспорті (–10,%) та будівництві (–20%). Єдиним сектором, який продовжує демонструвати зростання, залишається сільське господарство завдяки хорошому врожаю. Індекс споживчих цін (ICL) досягнув у 2014 році 24,9% через девальвацію та зростання тарифів на газ та комунальні послуги [6].

Зовнішній дефіцит рахунку поточних операцій було швидко скориговано після переходу до гнучкого курсового режиму. Девальвація гривні, яка відбулася після відмови в лютому 2014 року від тривалої фактичної прив'язки до долара, і перехід до жорсткішої бюджетної політики привели до різкого коригуван-

ня дефіциту рахунку поточних операцій, який знизився до 2,8% ВВП у січні–липні, що становить третину відповідної величини за аналогічний період минулого року. Імпорт різко зменшився (–28,3% у вартісному вимірі за 2014 рік) унаслідок сукупного впливу девальвації, слабого внутрішнього попиту.

Характеризуючи грошово-кредитну політику регулятора у 2014 році, слід відмітити, що вона не відповідала меті забезпечення стабільності національної грошової одиниці і її купівельної спроможності.

Основні принципи грошово-кредитної політики на 2014 рік не були виконані, більшість певних завдань і параметрів залишилися поза впливом Національного банку. Зокрема, приріст споживчих цін за підсумками року (24,9%) істотно перевищив рівень, передбачений Основними принципами (19%) і попередньо погоджений з параметрами меморандуму з Міжнародним валютним фондом, в якому вже було враховано вплив обставин, пов'язаних із загостренням соціально-економічної ситуації. Рівень базової інфляції протягом 2014 року зріс з 0,1 до 22,8% у річному вимірі, яке відображає вплив саме монетарного фактора [7].

У 2015 році в Україні збереглися негативні тенденції 2014 року. В економіці зберігся серйозний девальваційний тиск, що пов'язано з торговельним дефіцитом – ми більше імпортуємо, ніж експортуємо, і це головна ознака того, що гривня буде перебувати під девальваційним тиском.

Поєднання різкого скорочення обсягів надходжень іноземної валюти з продовженням відпливу капіталу за кордон призвело до значного дефіциту іноземної валюти на внутрішньому ринку (у січні–лютому майже \$1,6 млрд.) і відповідно спричинило посилення девальваційного тиску на національну валюту. У результаті протягом січня–лютого гривня подешевшала до долара США: за операціями на міжбанківському ринку в 1,8 раза – до 27,76 грн./\$, а за операціями з продажу населенню готівкового долара США – у 2 рази, до 32,46 грн./\$.

Знецінення гривні було основним чинником підвищення інфляції. У лютому 2015 року приріст індексу споживчих цін прискорився до 34,5% у річному вимірі. Національний банк з метою зниження напруги на грошово-кредитному ринку та стримування девальваційного тиску на гривню посилив адміністративні заходи на валютному ринку та суттєво підвищив облікову ставку разом із процентними ставками за своїми операціями.

За результатами десяти місяців 2015 року спостерігається падіння виробництва у таких галузях народного господарства України у порівнянні з аналогічним періодом 2014 року:

- сільське господарство – 4,4%;
- добувна промисловість – 16,8%;
- переробна промисловість – 15,3%;
- будівництво – 20,8%;
- роздрібна торгівля – 21,7%;
- оптова торгівля – 13,5%.
- виробництво електроенергії, нафти і газу – 12,7%.

У цілому обсяг виробленої промислової продукції скоротився на 15,4% [8].

У 2015 році відбулося збільшення резервів за рахунок надходжень від міжнародних та двосторонніх партнерів України на користь уряду, а також за операціями своп з центральними банками інших держав. Крім того, нагромадженню міжнародних резервів сприяли інтервенції НБУ на міжбанківському валютному

ринку. Золотовалютні резерви України у серпні 2015 року зросли на \$2,24 млрд – до \$12,6 млрд. Цьому сприяло насамперед надходження від МВФ чергового траншу кредиту за програмою EFF (Extended Fund Facility) в сумі \$1,65 млрд [7].

Економічні, соціальні та політичні виклики, яких зазнала Україна у 2014–2015 роках, зумовлюють значні ризики та невизначеності стосовно подальшого розвитку економіки та фінансових ринків (див. табл.).

Подальшими діями Національного банку України в рамках співпраці з Міжнародним валютним фондом стало здійснення поступового переходу від режиму валютного таргетування до інфляційного – головною метою застосування якого є досягнення цінової стабільності за рахунок комплексу заходів грошово–кредитної політики, яка передбачає запобігання розриву між завчасно складеними прогнозами показників інфляції та фактичним рівнем даних показників. Цільовим показником режиму інфляційного таргетування є індекс споживчих цін, в той час, як при використанні режиму валютного таргетування основним цільовим орієнтиром слугував валютний курс, та виходячи з цього формувалася головна мета – досягнення стабільності валютного курсу.

Головними умовами ефективного запровадження таргетування інфляції є в першу чергу фінансова стабільність та підвищення рівня макроекономічних показників, застосування ринкового регулювання цін, незалежність монетарної політики національного банку України, забезпечення розвитку ринку цінних паперів та інших складових ланок фінансового ринку.

Заходи з відновлення макроекономічної та фінансової стабільності в державі, а також продовження проведення економічних і соціальних реформ у короткостроковому періоді можуть зумовлювати збереження підвищеного інфляційного тиску. За таких умов проведення грошово–кредитної політики упродовж найближчих років виходитиме з необхідності сприяння поступовому зниженню темпів інфляції, маючи на меті досягнення середньострокової інфляційної цілі до 2018 року. На шляху наближення до середньострокової інфляційної цілі передбачається така орієнтовна траєкторія приросту споживчих цін у річному вимірі: на кінець 2016 року – 7%, на кінець 2017 року – 5%. Досягненню середньострокової цілі сприятиме перехід до монетарного режиму інфляційного

таргетування, чому передуватиме реалізація комплексу заходів, спрямованих на створення відповідних макроекономічних, інституційних, організаційних та технічних передумов.

Проте таргетування інфляції є окремим випадком розгорнутого таргетування, яке доцільно застосовувати в умовах структурно збалансованого розвитку та існування стійких трендів. У нестабільних умовах визначати стабільність грошової одиниці тільки за рівнем інфляції неправильно. Це дасть спотворене уявлення про реальні процеси. Так, у 1999 році середньорічна інфляція становила 22,7%, а девальвація обмінного курсу – 68,6%. Зрозуміло, що в цьому випадку показник інфляції не відображає реального рівня стабільності грошової одиниці. Аналогічна ситуація спостерігалась і в 2014–2015 роках.

Режим розгорнутого таргетування стабільності грошової одиниці має координуватися із загальною макроекономічною політикою уряду. Він також потребує збалансованої динаміки цін та обмінного курсу. Відомо, що сучасна економіка без помірної інфляції динамічно розвиватися не може. Тому кожній економіці притаманний свій найадекватніший рівень інфляції. Для розвинених країн це приблизно 2% на рік. Для країн з ринками, що формуються, цей показник істотно вищий. Дослідження, проведені українськими вченими в період економічного зростання України в 2000–2007 роках, показали, що коли темпи зростання виробництва коливались у діапазоні 9–15%, інфляція була на рівні, близькому до 10%.

На думку професора А. Гриценка, сучасному стану економіки (після виходу з фази кризи) відповідає інфляція 6–9%. Але якщо за такого її рівня обмінний курс буде стабільним, неминучим стає зменшення цінової конкурентоспроможності експортерів, погіршення торговельного балансу, що неминуче закінчиться різкою девальвацією гривні, і це вже неодноразово траплялося. Тому інфляція повинна певним чином кореспондуватися з поступовою помірною девальвацією. Для України скоординований з інфляцією рівень девальвації становить 3–5% на рік [10].

Відновлення обсягів промислового виробництва відбуватиметься повільними темпами, ураховуючи несприятливі зовнішні умови. У 2016 році передбачається, що темпи економічного зростання в країнах – основних торговельних партнерах України будуть помірними, що разом із тор-

Прогноз ключових макроекономічних показників України на 2016–2017 роки за даними Світового банку

Показник	2016	2017
Номінальний ВВП, млрд. грн.	1882.2	2104.3
Реальний ВВП, зміна у %	3.5	4.0
Споживання, зміна у %	3.8	6.8
Експорт, зміна у %	3.5	4.1
Імпорт, зміна у %	5.9	6.2
Дефлятор ВВП, зміна у %	8.3	7.5
ІСЦ, зміна у % на кінець пер.	6.9	5.8
Баланс рах. поточ. опер., % ВВП	-2.2	-2.9
Бюджетні доходи, % ВВП	42.5	42.6
Бюджетні видатки, % ВВП	45.3	45.1
Баланс бюджету, % ВВП	-2.8	-2.5
Консолідований баланс бюджету з врахуванням балансу НАК «Нафтогаз», % ВВП	-3.9	-3.2
Зовнішній борг, % ВВП	107.5	100.2
Державний і гарант. борг, % ВВП	71.7	66.9

Джерело: складено автором за даними джерела [9].

говельними обмеженнями, введеними Російською Федерацією, та несприятливою ціновою кон'юнктурою світових товарних ринків зумовить низький зовнішній попит на традиційні види українського експорту.

Звуження дефіциту поточного рахунку відбуватиметься в результаті ефектів послаблення обмінного курсу та продовження скорочення обсягів імпорту енергоносіїв. Водночас передбачається, що фінансовий рахунок буде зведений з профіцитом завдяки надходженню значних обсягів фінансування від офіційних кредиторів і реструктуризації боргу за суверенними еврооблігаціями.

Висновки

Отже, можна констатувати, що сьогодні до невирішених проблем реалізації грошово-кредитної політики, таких як, низький рівень монетизації економіки, висока питома вага готівки, низький обсяг власної частки вищого грошового агрегату МЗ, несприятливі умови кредитування підприємства, недостатній розвиток ринку державних цінних паперів, додалися погіршення соціально-політичної ситуації, анексія Криму та військове протистояння на сході країни.

Сьогодні в Україні реалізація грошово-кредитної політики забезпечується змішаним методом (частково з використанням ринкових інструментів, частково – адміністративних).

Побудова майбутньої стратегії грошово-кредитної політики України повинна базуватися на адекватній оцінці стану економіки, її об'єктивних тенденцій, ступенях розвитку банківської системи, фондового ринку, інституційного забезпечення монетарної політики, розвиненості її інструментів, характеру взаємозв'язків макроекономічних і монетарних параметрів тощо. Слід також враховувати чинне законодавство і не намагатися його змінити лише з метою ефективного запровадження стратегії, оскільки практика свідчить, що в умовах України законодавчі зміни – це дуже складний, занадто політизований, довготривалий процес, наслідки якого можуть суттєво відрізнятись від початкових намірів. Із світового досвіду відомо, що існує можливість врегулювання всіх питань, пов'язаних із монетарною стратегією, на рівні нормативно-правових актів і неформальних угод.

Тому основним завданням грошово-кредитної політики держави має бути створення умов для прориву вітчизняного виробника на національний і міжнародний товарні ринки. Такими умовами в ситуації, що склалася в економіці, можуть бути визначення пріоритетів у структурній перебудові економіки; пільгове кредитування пріоритетних галузей і підприємств; створення гнучкішої системи оподаткування, яка б давала змогу стимулювати використання частини прибутку на розвиток виробництва; створення відповідної законодавчої бази, що дає можливість одночасно реалізовувати інтереси підприємця і держави в цілому.

Список використаних джерел

1. Адамик Б.П. Центральний банк і грошово-кредитна політика: підруч. / Б.П. Адамик. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: Кондор, 2011. – 416 с.
2. Монетарна політика Національного банку України: сучасний стан та перспективи змін / За ред. В.С. Стельмаха. – К.: Центр наукових досліджень Національного банку України, УБС НБУ, 2009. – 404 с.
3. Лютий І.О. Грошово-кредитна політика та особливості її реалізації в Україні / І.О. Лютий // Фінанси України. – 2000. – № 1. – С. 20–25.
4. Мищенко С.В. Новые тенденции в монетарной политике и регулировании финансовых систем / С.В. Мищенко // Финансы и кредит. – 2010. – № 40 (424). – С. 23–29.
5. Мишкін, Фредерік С. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків: пер. с англ. / Фредерік С. Мишкін; Ред. пер. С. Панчишин; Под общ. рук. С. Панчишин, Г. Стеблій, А. Стасишин. – Київ: Основи, 1998. – 963 с.
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
7. Офіційний сайт НБУ [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>
8. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
9. Офіційний сайт Світового банку в Україні [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: worldbank.org.ua
10. Гриценко А. Яка грошово-кредитна політика потрібна Україні [Електрон. ресурс] / А. Гриценко // Дзеркало тижня № 27 – 2015. – Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/macrolevel/yaka-groshovo-kreditna-politika-potribna-ukrayini-_html

І.П. СИТНИК,
к.т.н., доцент кафедри фінансів, Національний університет харчових технологій,
С.Я. ГЕНИК,
студентка, кафедра фінансів, Національний університет харчових технологій

Сучасний стан та перспективи розвитку інтернет-трейдингу в Україні

У статті визначено поняття інтернет-трейдингу, виявлено його основні переваги й недоліки. Проаналізовано розвиток ринку цінних паперів в інтернет-середовищі України. Оцінено перспективи функціонування інтернет-трейдингу в сучасних умовах.

Ключові слова: Інтернет, інтернет-трейдинг, фондовий ринок, фондовий майданчик.

І.П. СЫТНИК,
к.т.н., доцент кафедры финансов, Национальный университет пищевых технологий,
С.Я. ГЕНИК,
студентка, кафедра финансов, Национальный университет пищевых технологий

Современное состояние и перспективы развития интернет-трейдинга в Украине

В статье определено понятие интернет-трейдинга, выявлены его основные преимущества и недостатки. Проанализи-